

frågad». Samma år inträffade emellertid, att en stenhäll, »som länge legat nere på marken V om Häringe trädgård, nära intill gärdesgården mot sjösidan», kom att vändas. Det upptäcktes då, att det fanns runor på den undre, mot jorden vända sidan. Upmark utförde 1866 den första undersökningen och avbildningen av inskriften. — År 1897 flyttades stenen till en inhägnad straxt utanför gårdsplanen, Ö om uppfartsvägen till gården. Där står den ännu rest.

Ristningen är ett fragment. Toppen är avslagen, och på högra sidan är inskriftsytan svårt skadad. Stenarten är lös, sprickig, benägen för vittring. Ristningen har emellertid varit djupt huggen och är därför tydlig, så långt den har blivit bevarad.

Höjd 1,29 m., bredd 0,75—0,80 m.

Inskrift:

biarn · liṭ · . . . · ul - - ȝroȝur · sen ·

5 10 15 20

Biorn let Ul[f, b]roður senn.

»Björn lät Ulv, sin broder.»

Till läsningen: 7 **i** är icke stunget; däremot är 21 säkert **e**. Av 8 **t** finnes endast v. bst bevarad. Av 9 finnes endast nedre delen av hst, troligen **t** i **at** 'efter'. Av 14—15 **or** är endast nedre delen i behåll, men tillräckligt mycket för runornas säkra identifiering. Bst i 14 **o** är tydlig på ömse sidor av hst; sålunda icke **b**. Runan 13, som är helt borta, måste ha varit **b**. Framför slutorden »broder sin» har stått namnet på den döde, och detta måste tydligen ha varit Ulv. Runan 12, varav nu endast hst är kvar, har sålunda varit **f**. 19 **r** har en ovanlig form, mera lik 1 **b** än 4 **r**; men den är fullt tydlig. — Upmark: 7, 21 **i**, 10—12 **ul[f]**, 14 **b**. — Boije: 7 **i**, 21 **e**, 14 **b**. — Brate: 7, 21 **e**, 10—12 **ul[f]**, 14 **b**.

240. Ribby, Västerhaninge sn, Sotholms hd.

Pl. 120.

Litteratur: G. Westerin, Västerhaninge och Muskö socknar (i: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria 9, 1927), s. 156.

Avbildningar: Westerin, teckning, a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står vid nordöstra sidan av en mindre väg, som omkring 200 m. S om Västerhaninge kyrka tager av från landsvägen och leder i östlig riktning till tvenne gårdar i Ribby.

Stenen har sedan gammalt legat på den plats, där den nu är rest, med den ristade ytan nedåt. Då man år 1891 vände på den för att använda den i en byggnad i närheten, upptäcktes runorna. Den blev följande år rest på samma ställe, där den förut låg, på bekostnad av Södermanlands Fornminnesförening. Säkerligen står den sålunda på sin ursprungliga plats.

Höjd 1,36 m., bredd 1,08—1,06 m. Alla runor äro synnerligen tydliga. Anmärkningsvärt är, att slinglinjen är djupare ristad än runorna.

Inskrift:

· suin · lit · raisa · stæin · at · roȝisl · faȝr · sin ·

5 10 15 20 25 30

Svæinn let ræisa stæin at Rodisl, faður sinn.

»Sven lät resa stenen efter Rodisl, sin fader.»

Till läsningen: Icke stungna äro 3, 6 och 31 **i**. Mellan 28 **p** och 29 **r** saknas **u**. Nedre staven i 30 **s** finnes icke ristad. En djup fåra går här fram över stenytan, och troligen har denna fått tjäna som nedre del av runan. — Westerin: 1—4 **sain**, 18—19 **nt**. — Brate: **suin**, **at**.

Roðisl, av äldre **Hrōðgisl*, är ett mycket sällsynt namn. Från svenska fastlandet är intet annat inskriftsbelägg känt, ur medeltida urkunder ett enda (Uppl.). I det västnordiska namn-materialet tycks det saknas.

241. Skogs-Ekeby, Västerhaninge sn, Sotholms hd.

Pl. 120.

Litteratur: D 8vo 15. G. Upmark, Sotholms härad 1, s. 13; R. Dybeck, Reseberättelse 1866, s. 28 (ATA); S. Boije, Anteckningar (ATA).

Äldre avbildningar: Dybeck a. a.; Upmark (ATA), blott en kopia av Dybeck; G. Westerlin (i: Bidrag till Södermanlands äldre kulturhistoria 9, s. 162); Brate (ATA).

Enligt Dybeck låg denna runsten vid en smal byväg, som från Skogs-Ekeby gård utgick i sydöstlig riktning över Hammar, Mulsta och Stav till landsvägen S om Fors. Där byvägen passerade bäcken i sänkan SÖ om Skogs-Ekeby låg stenen, »Ö om och invid bäcken». »Han skall förr hafva stått högre upp, några alnar längre från vattnet, med inskriften vänd åt vägen, men för några år sedan 'kommit ner' för att bland andre stenar tjena till broläggning. Höst och vår öfversvämmad af vatten har inskriften, som icke varit djupt inhuggen, mycket lidit, särdeles i följd af två svårare afflagringar.» — Härmed överensstämman de uppgifter, som lämnas av Upmark: I Skogs-Ekeby storäng, till vänster om gångstigen från gården till Hammar, ligger en med ekar, björkar och andra träd samt buskar bevuxen backe, i vilken finnes en stor samling högar och stensättningar, tydligen byns gamla gravfält. Ej långt härifrån, »uti fägatan, SÖ om den lilla bäcken, nära bron, ligger en runsten, som förr haft sin plats i backen ofvanföre närmare Hammar».

Sommaren 1866 flyttades stenen omkring 100 famnar från sin förra plats till häradsvägen, på vars norra sida den restes, nästan mitt för utfartsvägen från gården. Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Årsta».

Höjd 1,70 m., bredd 1,20—1,03 m. Såsom redan Dybeck anmärkt, har ytan lidit svårt genom avflagringar. Därjämte synes den vara avnött genom trampning, vilket måhända tyder på att den länge legat på själva vägen eller vid en vattningsplats för kreaturen.

Inskrift:

uik - ls : a - - kirhimr : litu : riš - stin : iftir : burpur sen : kupbiarn : - - biarn : hiuk : stin

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65

Vigils ok Gæir(hialmr) letu ræisa stein æftir broður senn Guðbiörn. -biörn hiogg stein.

»Vigils och Gerhjälms läto resa stenen efter sin broder Gudbjörn. -björn högg stenen.»

Till läsningen: Särskilt nedre delen av ristningen är grund och svårläst. Flera runor äro fullständigt borta, andra äro så skadade, att läsningen ej blir fullt viss. Icke stungna synas vara 2, 11, 14, 18, 22, 27, 29, 64 **i**, 3, 10, 43 **k**; däremot är 41 **e** tydligt stunget. Mellan 3 **k** och 5 **i** har funnits en runa, men denna är spårlöst borta. Detsamma är fallet med 8—9. Av 6 **s** finnes övre staven och ett litet stycke av mellanstaven; tämligen tydligt. 13—16 **himr** äro alla säkra. Av 23 **s** finnes endast övre bst, av 24 [**a**] intet i behåll. Vid runorna 51—52 är stenytan svårt skadad. Sannolikt ha här stått två runor, men vilka kan ej fastställas. Av 52 finnes möjligen nedre delen av en hst bevarad. 53 **b** är tydlig; även de övriga runorna i ordet, 54—57 **iarn**, äro säkra. 58 **h**, 59 **i** och 61 **k** äro tämligen tydliga, likaså bst i 60 **u**; även hst kan spåras. 58—61 är sålunda **hiuk**. — Dybeck: 1—6 **uikil**-, 10—16 **kirnimr**, 40—42 **sin**, 51—57 **biarn**, 58—61 **huk**. — Brate: 1—6 **uik - ls**, 10—16 **kirhimr**, 40—42 **sen**, 51—57 **biarn**, 58—61 **hiak**.